

ПРЕС КЛИПИНГ

20. јануар 2020.

НАСЛОВИ

Lumnica: 20 radnika KEK-a umrlo od raka za godinu dana(str.3)

U Krušiku višak 1.000 radnika, fabrika bez grejanja(str.3)

АЧНС: Све већа подршка за забрану рада трговина недељом(str.4)

POSLODAVCI SE I U 2020. NADAJU OLAKŠICAMA Sindikat i fondovi kategorički protiv smanjenja doprinosa(str.4)

SKRAĆUJU RAD NEDELJOM Savez opština i gradova podržao inicijativu Sindikata trgovine(str.6)

Demonstranti u Parizu upali u sedište najvećeg francuskog sindikata(str.8)

Lumnica: 20 radnika KEK-a umrlo od raka za godinu dana

Zaposleni u Kosovskoj energetske korporaciji (KEK) nastavljaju da rade u teškim i uslovima štetnim po zdravlje. Samo tokom 2019. godine 20 zaposlenih u ovoj korporaciji je umrlo od karcinogenih bolesti od kojih su, kako se sumnja, oboleli tokom rada.

Ove navode izneo je predsednik sindikata zaposlenih u KEK-u, Nedžad Lumnica (Nexhat Llumnica) zaključivši da su radnici izloženi velikom riziku tokom rada, prenosi RTK2 pozivajući se na Kohu.

„Ima elektrana u kojima ima otrovnih gasova, ali imamo i površinske kopove sa otrovnim gasovima, prašinu i druge materije za koje se sumnja da mogu uzrokovati kancerogene bolesti“, dodao je.

Kako objašnjava, zdravlje radnika KEK-a ugroženo je lošim uslovima za rad a zbog nedostatka zaštitne opreme. Iako su od rukovodstva KEK-a tražili da se oprema obezbedi u najkraćem roku, kako navodi, do toga nije došlo.

„Radnici koriste ličnu zaštitnu opremu, ali i nje nema dovoljno u poslednje vreme. Sva oprema koju je kupio KEK prolazi kroz tender, a zbog postupka nabavke ta oprema stiže sa zakašnjenjem“, naglasio je Lumnica.

Osim nedostatka opreme za rad, radnici KEK-a, po navodima Lumnice, diskriminišu se i na druge načine, a među kojima su: nepoštovanje uslova o godišnjem odmoru, plaćenom bolovanju.

Gubici valjevske fabrike namenske industrije dostigli 40 miliona evra

U Krušiku višak 1.000 radnika, fabrika bez grejanja

Gubici Krušika su ogromni: 2017. bili su deset miliona dolara, u 2018. dva puta veći, da bi krajem 2019, prema podacima nadležne službe, dostigli svih 40 miliona dolara.

U fabrici je veliki broj radnika koji su višak, u pogonima se radi pomoću štapa i kanapa, jer nema repromaterijala, fabričke hale su hladne, radnici nemaju HTZ opremu, pa od svojih kuća donose radnu odeću i cipele, rekli su juče našem listu u centrali Sindikata UGS „Nezavisnost“.

Predstavnici sindikata su u sredu u Krušiku razgovarali o predlozima menadžmenta i Nadzornog odbora valjevske fabrike za prevazilaženje proizvodno-poslovne agonije tog preduzeća.

Naši sagovornici tvrde da je posloводство Krušika sačinilo spisak mera za izlazak te fabrike iz krize, među kojima su smanjenje broja zaposlenih za 1.000. od ukupno 3.200 radnika, zatim za umanjjenje minulog rada, te nadoknada za topli obrok, prevoz i regres.

Taj spisak mera dostavljen je reprezentativnim sindikalnim organizacijama u Krušiku, odnosno Samostalnom, te sindikatima Sloga i UGS „Nezavisnost“.

– Mi nećemo prihvatiti predlog za realizaciju socijalnog programa u Krušiku, prema kojem bi se problem viška zaposlenih rešavao po principu dobrovoljnosti. Imamo više nego negativna iskustva sa tim načinom rešavanja viška zaposlenih, pošto iz fabrika, kao po pravilu, uglavnom odlaze najbolji i najstručniji radnici i stručnjaci, a ostaju činovnici. S druge strane, naš sindikat je blagovremeno upozoravao na problem partijskog zapošljavanja u Krušiku, i niko na to nije reagovao. Ti radnici su, u međuvremenu, bez obzira na način na koji su zaposleni, stekli nekakav status. Zbog toga mislimo da bi najpoštenije bilo da o njihovom daljem radnom angažmanu odlučuju posloводство fabrike i partija koja ih je dovela u Krušik, kažu u centrali UGS „Nezavisnost“.

Dodaju da o predloženom smanjenju nadoknada za minuli rad, prevoz, topli obrok i regres može da se razgovara, ali pod uslovom da se odnose na sve kategorije zaposlenih, uključujući i rukovodioce.

Ukoliko reprezentativne sindikalne organizacije Krušika ne prihvate predlog mera za prevazilaženje proizvodno -poslovno – finansijske agonije fabrike, sindikati će, kako nam je juče rečeno, gotovo

izvesno da zatraže smenu menadžmenta fabrike, na čelu sa generalnim direktorom Vladanom Lukićem, kao i fabričkog Nadzornog odbora.

Naši izvori iz valjevske fabrike ističu da posloводство Krušika, pre svih generalni direktor Vladan Lukić, nikako ne sme da bude izuzet iz odgovornosti za trenutno beznađe u tom preduzeću.

Tim pre što je, kako kažu, Lukić već godinama na rukovodećim funkcijama u firmi, i što je bio u tročlanom Bordu direktora do kraja 2018, kad je generalni direktor bio Mladen Petković, koji je, prema rečima uzbunjivača Aleksandra Obradovića, omogućio povlašćeni status trgovcima oružja – firmi GIM i kompanijama Slobodana Tešića, pri kupovini Krušikovih mina i granata.

АСНС: Све већа подршка за забрану рада трговина недељом

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Асоцијација слободних и независних синдиката (АСНС) саопштила је да добија све већу подршку трговинских ланаца и грађана за иницијативу забране рада трговина недељом.

Асоцијација слободних и независних синдиката све је више уверена да ће доћи до забране рада недељом, јер наилазимо на подршку како трговинских ланаца, тако и грађана Србије, који се све више солидиришу са 200.000 запослених у трговини, наводи се у саопштењу АСНС.

Тај синдикат покренуо је иницијативу да се забрани рад недељом, али и да се скрене пажња на права запослених.

Како је раније изјавила председница АСНС Ранка Савић, обећано им је да ће до краја јануара бити представљена анализа Министарства трговине, туризма и телекомуникација о том питању.

АСНС скреће пажњу на изузетно ниске плате радника у трговини које се крећу око 30.000 динара, те да су практично од 1. јануара изједначене са минималном зарадом у Србији.

Значајан проблем је и мањак радне снаге, али и неплаћени прековремени сати. Осим тога, рад недељом не се не плаћа посебно, јер га послодавци третирају као сваки други радни дан.

POSLODAVCI SE I U 2020. NADAJU OLAKŠICAMA Sindikat i fondovi kategorički protiv smanjenja doprinosa

Маја Вашић

Dok se poslodavci nadaju da će u ovoj godini njihovo poslovanje konačno biti rasterećeno smanjenjem poreza i doprinosa, iz sindikata poručuju da na takvu meru nikako neće pristati.

Upozoravaju da bi takav scenario u dobroj meri urušio zdravstvenu zaštitu i iznose penzija radnika u Srpskoj. I u fondovima naglašavaju da bi smanjenje stopa za penzijsko-invalidsko i zdravstveno osiguranje ugrozio njihovo funkcionisanje.

Podsetimo, po Zakonu o doprinosima, poslodavci u RS imaju obavezu da na bruto platu plaćaju doprinos za PIO po stopi od 18,5 odsto, te za zdravstveno osiguranje 12 odsto. Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti lane je sa smanjen sa 0,8 na 0,6 odsto, dok je doprinos za dečju zaštitu 1,7 odsto.

Ranka Mišić, predsednica Saveza sindikata RS, naglašava da bi smanjenje doprinosa za PIO značilo manje penzije, a doprinosa za zdravstvo manji obim zdravstvene usluge.

– Ne pada nam na pamet da svoj glas damo za ovu promenu. Penzije ionako nisu velike, a zdravstvena zaštita nam je prilično loša. Imamo situaciju da se za radnika 15 godina uplaćuje doprinos, a da on nijednom ne ode lekaru. Onda, kad se razboli, mora da doplaćuje dijagnostiku i lečenje. Takođe, pitanje iznosa penzije direktno zavisi od iznosa uplate doprinosa - kaže Mišićeva.

Naglašava da je bruto plata vlasništvo radnika, a ne poslodavca.

– Podsetila bih da je neoporezivi deo plate u RS povećan na 500 KM, dok je doprinos za osiguranje od nezaposlenosti dodatno smanjen. Ne vidim gde još ima prostora za smanjenje, a da nemamo nikakve rezultate kad je reč o poslovanju u sivoj zoni. Priča poslodavaca oko smanjenja poreza i doprinosa može da ide u pravcu da Vlada donese odluku da je iznos do prosečne plate neoporeziva, i da se taj iznos neplaćenih poreza i doprinosa prelije u povećanje plata radnicima. Međutim, oni nisu za to. Ponavljam da su penzije i zdravstvena zaštita isključiva temeljna prava svakog radnika u RS – poručuje Mišićeva.

U Uniji udruženja poslodavaca RS naglašavaju da u 2020. ipak očekuju značajnije smanjenje poreza i doprinosa, na čemu godinama insistiraju.

– Lane je za 0,2 odsto smanjen doprinos za osiguranje od nezaposlenosti, a ove godine očekujemo značajnije smanjenje poreza i doprinosa – ističe predsednik ove unije saša Trivić.

Podseća da je država 2008. godine povećala poreze i doprinose, što je išlo na teret poslodavca, a ne radnika. Naš zahtev je da se porezi i doprinosi vrati na stanje iz 2008. Ne tražimo ništa tuđe, nego ono što smo izgubili povećanjem, odnosno, da se iznos poreza i doprinosa vrati na jednu razumnu meru. Nadamo se da će se u ovoj godini doći do nekog konkretnijeg rešenja – kaže Trivić .

U Fondu PIO su napravili računicu da bi eventualno smanjenje stope doprinosa na 18, odnosno za 0,5 odsto, rezultiralo izrazitim smanjenjem prihoda na mesečnom nivou od dva miliona, odnosno 24 miliona KM na godišnjem nivou.

- Proporcionalno tome, smanjenje stope doprinosa za jedan odsto rezultiralo bi manjim mesečnim prihodom za četiri miliona, a godišnjim za 48 miliona KM – kaže portparol Tihomir Joksimović.

Dodaje da je smisao stope doprinosa da se tim doprinosom, kao izvornim prihodom, u što većoj meri, odnosno, što većem procentu, finansiraju tekuće penzije.

- Po osnovu doprinosa, danas se u RS prikuplja 82 odsto od ukupnih potrebnih prihoda za isplatu penzija na sadašnjem nivou. Za 11 meseci prošle godine po osnovu doprinosa prikupljeno je 805

miliona KM. Smanjenjem doprinosa za jedan odsto to bi iznosilo 761,5 miliona KM ili 43,5 miliona KM manje od onoga što je stvarno prikupljeno – objašnjava Joksimović.

Ugrožavanje zdravstvenog sistema

Iz Fonda zdravstvenog osiguranja RS poručuju da se već godinama suočavaju sa neskladom između prihoda i rashoda, prvenstveno zbog toga što godišnji troškovi zdravstvene zaštite u kontinuitetu rastu.

- S druge strane, Fond ima izrazito nepovoljnu strukturu osiguranika i jedini izvor prihoda – doprinose koji se, pak, neredovno uplaćuju. Tako, svako eventualno smanjenje doprinosa, u situaciji kada se i inače neredovno uplaćuju, može negativno da se odrazi na zdravstveni sistem – kažu u FZO i podsjećaju da su potrebe osiguranika i zdravstvene struke svakim danom sve veće.

– Iako smo u protekle tri godine racionalizovali troškove gde god smo mogli, dugoročno gledano, neophodni su nam dodatni izvori finansiranja. S obzirom na jaz između prihoda i rashoda, svako eventualno umanjenje stope doprinosa koji su, za sada, jedini izvori finansiranja Fonda, moglo bi da ugrozi finansiranje zdravstvenog sistema, što, verujemo, nikome nije cilj. Održivost zdravstvenog sistema je prioritet i u tom smislu potrebno je menjati svest pojedinih segmenata društva na način da se od zdravstva ne uzima kako bi neko drugi funkcionisao, posebno iz razloga što se radi o humanom i solidarnom sistemu za sve građane RS – poručuju iz ovog fonda.

SKRAĆUJU RAD NEDELJOM Savez opština i gradova podržao inicijativu Sindikata trgovine

Tijana Grujić

Svi ti radnici imaju svoj privatni život. Kada odem u neku prodavnicu, uvek su me pitali kada će se doneti odluka o zabrani rada nedeljom, a neki od njih su to tražili i pismeno.

Ovako, između ostalog, Mladen Đurević, načelnik opštine Višegrad, obrazlaže odluku o zabrani rada nedeljom u trgovinama na području ove opštine. Odluka je stupila na snagu 1. decembra. Vlasnici prodavnica su se protivili, tvrdeći da će morati otpuštati radnike. Međutim, rukovodstvo opštine im nije verovalo. Dozvoljeno je da nedeljom rade dragstori pod određenim uslovima.

Sindikat trgovine Republike Srpske je pokrenuo kampanju zabrane rada nedeljom, a pre više od mesec dana su tu inicijativu uputili Savezu opština i gradova Republike Srpske i – dobili su podršku.

Zapravo, predsedništvo Saveza opština i gradova, u čijem sastavu se nalazi ukupno 19 načelnika i gradonačelnika iz Srpske, preporučili su svim lokalnim zajednicama da se rad nedeljom i u dane državnih praznika zabrani ili u prvom periodu ograniči samo na prvu smenu.

-Zaključci su zaista usvojeni jednoglasno i svi predstavnici lokalnih zajednica su svesni da se moraju zaštititi prava radnika. Dakle, nijedan načelnik i gradonačelnik nije imao oprečne stavove i smatraju da

treba rad nedeljom skratiti – kaže za Ljubiša Ćosić, predsednik Predsedništva Saveza opština i gradova, a koji je načelnik Istočnog Novog Sarajeva.

On zato veruje da će sve lokalne zajednice ići u pravcu barem skraćivanja radnog vremena, a neke i sa zabranom.

– Moja lokalna zajednica će skratiti radno vreme trgovina nedeljom i biće od osam od 14 časova, a sada je do 16 časova – ističe Ćosić.

On navodi da je za očekivati da u gradovima uglavnom bude dozvoljen rad u jednoj smeni, a smatra da je za Banjaluku, kao najveći grad Srpske, realno da bude dozvoljeno do 18 časova. U Banjaluci je nedeljom dozvoljen rad trgovinama do 22 časa.

- Na ovom našem poslednjem sastanku nije bio gradonačelnik Banjaluke, ali jeste njegov predstavnik koji je dao punu podršku skraćivanju radnog vremena nedeljom i praznicima – objašnjava Ćosić.

Goran Savanović, predsednik Sindikata trgovine RS, zadovoljan je prvom reakcijom Saveza opština i gradova. Ima informaciju da su zaključci Predsedništva Saveza opština i gradova prosleđeni sve i jednoj lokalnoj zajednici u Srpskoj na razmatranje.

– Već su neke opštine preporuku o ograničavanju i zabrani rada nedeljom uvrstili u svoje prve sednice skupština opština posle praznika u januaru i februaru. Verujem da će svi prihvatiti naš zahtev – kaže Savanović.

Sektor trgovine u Republici Srpskoj zapošljava najviše radnika posle prerađivačke industrije. U trgovinama, po poslednjim podacima Zavoda za statistiku RS, radi gotovo 50.000 radnika, što je oko 18 odsto od ukupne radne snage. Žena je zaposleno zvanično oko 26.000. Prosečna plata trgovaca u novembru je bila 711 maraka, što je za 200 KM manje od republičkog proseka.

Takođe po poslednim podacima Zavoda za statistiku, u 2018. godini u RS je bilo registrovano 8.000 preduzeća i 17.815 preduzetnika od čega je 33,8 odsto iz oblasti trgovine.

Podrška građana

Sindikat trgovine i turizma Republike Srpske dobio je i podršku građana za zabranu rada nedeljom u trgovinama. U anketi na sajtu i Fejsbuk stranici Saveza sindikata za potpunu zabranu rada nedeljom glasalo je ukupno 94,31 odsto od ukupnog broja glasova. Za ograničenje rada nedeljom na prvu smenu glas je dalo 3,58 odsto učesnika ankete, dok je za rad nedeljom bez ikakvih ograničenja tek 2,11 odsto.

Demonstranti u Parizu upali u sedište najvećeg francuskog sindikata

PARIZ – Protivnici reforme penzionog sistema u Francuskoj upali su danas u pariske prostorije najvećeg sindikata CFDT, što su predstavnici te organizacije ocenili kao nasilje.

„Nekoliko desetina ljudi nasilno je ušlo u prostorije konfederacije” CFDT u Parizu i „verbalno i fizički napalo zaposlene”, naveo je na Tviteru generalni sekretar CFDT-a Loran Berže koji se inače ne protivi reformi penzionog sistema, prenela je Beta.

Policijski izvori su preneli da su u prostorije CFTD ušli simpatizeri drugog sindikata, CGT koji se protivi reformi.

U Francuskoj je danas 44. dan mobilizacije protiv te reforme i štrajk železnice.

Prethodno je danas stotinak demonstranata blokiralo glavni ulaz u Muzej Luvr uz parolu „Idemo do povlačenja reforme penzija”.

Taj skup je izazvao nelagodnost i negodovanje turista.

Pariska Opera otkazuje predstave još od 5. decembra kad su počeli protesti i štrajk železnice.

Železnički saobraćaj će za vikend ponovo biti poremećen, ali manje nego na početku štrajka.

Sindikati su pozvali građane da ponovo protestuju 24. januara.

Francuska vlast želi da uvede univerzalni penzioni sistem, ujednači penzije među kojima sada postoje velike razlike, i ukine posebne, cehovske penzione fondove koji, na primer, železničarima omogućava ranije penzionisanje.